

LT

Algirdo ir Remigijaus Gataveckų kūryba vos per kelerius jų meno praktikos metus „įgijo“ solidų rėmą – jie yra menininkai autobiografiškai, socialiniai tyrėjai ir, žinoma, realistinio piešimo metrai. Iš tiesų – visi šie komponentai jų projektuose yra: ir brolystės nedarnioje šeimoje portrete „Situacija“ (2010), ir paveikios bičiulystės su globos namų auklėtiniais projekte „Poveikis“ (2012). Interpretacijos rėmas sujungia, supina menininkų biografijos ir jų kūrybos elementus į „gyvenimo su menu“ ir „meno su gyvenimu“ rezginį, tarsi į kokį spektaklį ar žaidimą. Galvoju – o jei imtume ir tyčia supainiotume jo taisykles, sakydami, kad Gataveckai yra sociometrai, biorealistai, autopiesėjai, grafotyrejai ir pan. Komponentai tie patys, bet dėl junginių reikšmės tektų pasukti galvą, kaip žvelgiant į grafitininkų¹ „tagus“ – regis įskaitoma, bet tuo pat metu lyg ir ne; gal net apskritai nieko nereiškia.

Taip pat tikėtai/netikėtai į žiūrovus kreipiasi naujusias Gataveckų projektas „Autoportretai-homonimai“ (gr. *homonymos* – bendravardis; taip pat skambantys, bet skirtingą reikšmę turintys žodžiai). Čia, kaip visuomet, jie kuria kartu, piešia ir portretuoja, tyrinėja, bet tą daro „atrišę“ šiuos veiksmus nuo jų įprastų, įteisintų reikšmių, o labiausiai nuo tikėtinų rezultatų – visų pirma nuo atpažįstamo (realistinio) vaizdo, nuo tikrovę reprezentuojančio paveikslo. Veiksmažodžiais pakeitę daiktavardžius (piešinys, portretas, paveikslas), menininkai juos intensyviau analizuoja, tarsi bandydami išsiaiškinti, išgryninti ir parodyti esminius savo bendros praktikos elementus.

Paradoksalu, bet šiuolaikinio meno diskurso požiūriu šie šokiruojančiai eskiziški (auto)portretai yra bene realistiškiausi (tikroviškiausi) lig šiol sukurti Gataveckų kūriniai. Kodėl? Pirmiausia – realybė ir realistinis paveikslas juk nėra tapatūs dalykai; jie nesutampa. Tikrovę patiriame vyksme, būdami joje, įtakojami ir įprastų, ir tuo pat metu visiškai atsitiktinių faktorių. O paveikslo realizmas priešingai yra nuspėjamas, stabilus (todėl ir malonus).

Kitokio, nepaveikslinio, realizmo siekis – itin svarbi, esminė, šimtmetį skaičiuojanti šiuolaikinio meno tradicija. „Autopiesėjai“ Gataveckai šiam projektui pasitelkė tai, kuo ypatingai domėjosi siurrealistai – automatinio piešimo techniką. Pastarieji automatizmu siekė išlaisvinti kūrybą iš vaizdavimo konvencijų, tikėdami, kad tik profesinių įgūdžių nevaržoma linija ar potėpis gali išlieti žmogaus sąmonę, kurioje ir glūdi tikroji realybė. Neprofesionalų ir vaikų piešiniai jų požiūriu yra tikroviškesni nei realistinės manieros dailės kūriniai. Automatinis arba atsitiktinis, taip pat kasdienis judesys ilgainiui tapo aktualiu daugeliui šiuolaikinių menininkų – tapyimo, piešimo visu kūnu praktiką įvairiai vystė Jacksonas Pollockas, Yves Kleinas, Carolee Schneemann ir kt. Jų kūryboje tapymas ar piešimas yra performatyvūs – sujungia kūną, judesį bei paliekamą ženklą (pamenate „grafotyrejus“?), ir, žinoma, išsiveržia iš paveikslo rėmo, t.y. vyksta jau realiame gyvenime.

„Autoportretų-homonimų“ tapyimo procesą (performansą, lyg šokį² dviese) fiksuojantis filmas demonstruoja, kad portretuojantieji/portretuojamieji ir pats portretavimas čia yra tvirtai sukibę toje pačioje erdvėje ir laike. Dvynių Gataveckų projekte šį efektą sustiprina autoriaus/modelio „homonimiškumas“ ir jų drauge atliekamas veiksmas (tapoma išsyk teptuku ir drobe – abiejų kūnais). Kartu su filmu rodomos plokštumos tikrai ne paveikslai – tai realistiškai nepavaizduojamų emocijų, atminties, energijos gyvi pėdsakai (juolab susiję ne su atskiru individu, o su dviejų interakcija); na o jei jau pradėjome kitaip kombinuoti žodžius, tai ir kinetinė tapyba, šokio piešinys, performatyvi antropometrija...

¹ Gataveckai taip pat jų gretose.

² Gataveckai taip pat ir breiko šokėjai.

Tiesa, ir patys menininkai „Autoportretuose-homonimuose“ pina, komplikuoja žiūrovui siūlomo spektaklio ar žaidimo taisykles. Pasirinkę tapymui ryškias, grynas, nenatūralias spalvas ir (kad ir neilgos, bet galimai tęstinos) serijos principą, jie tarsi ragina nepamiršti ne tik siurrealizmo, bet ir gyvenimą adoravusio, bet jo tikrumu abejojusio popmeno, ypač daugybės Andy Warholo ir jį žavėjusių modelių (auto)portretų. Ir daro tą lyg „warholiškai“ pašiepdami, lyg paprasčiausiai linksmindamiesi.

Lolita Jablonskienė

Dailės kritikė, kuratorė

EN

The art of Algirdas Gataveckas and Remigijus Gataveckas has “gained” a solid frame in just a few years: they are artists in autobiography, social researchers and, of course, the metres of realistic painting. All of these components are really present in their projects: the brotherhood in a troubled family displayed in the portrait *Situacija/Situation* (2010), and an influential friendship with orphanage residents in the project *Poveikis/The Impact* (2012). The frame of interpretation connects and binds together the elements from the artists’ biographies and their art, creating a mixture between “life with art” and “art with life”, as if that was a play or a game. What if we intentionally mix up the rules and say that the Gataveckas brothers are sociometres, biorealists, autopainters, graphic researches, and so on. The components are the same, but one would need to think about the meaning of their connections, as if viewing the tags of graffiti artists¹ (it seems legible, but not really at the same. Maybe it does not mean a thing at all).

The newest project of the Gataveckas “Self-portraits - Homonyms” addresses the audience in the same believable/unbelievable manner (gr. *homonymos* - of the same name; sounding the same, but having a different meaning). Here they create together, as always. They draw and make portraits. They study, but they do so by having “untied” these actions from their usual, established meanings, and especially from the most predictable results: first of all, from the recognisable (realistic) view, from the painting that represents reality. By interchanging nouns (a painting, a portrait, a drawing) with verbs, the artists analyse them more intensively, as if attempting to identify, refine and exhibit the critical elements of their practice.

It is a paradox, but from the point of view of the contemporary discourse of art, these two shocking, sketchy (self-)portraits might be the most realistic works from the Gataveckas up to date. Why? Firstly, the reality and a realistic painting are not the same thing. They do not match. We experience reality through action, by being surrounded by it, by being effected both by the usual and, at the same time, completely random factors. In contrast, the painting’s realism is predictable, stable (and that is why it is pleasant).

The aim of the different (non-painted) realism is a highly important, critical tradition of contemporary art that has been around for a century. “Self-portrayers”, the Gataveckas brothers have used something that surrealists were highly interested in: the technique of automatic drawing. The latter tried to use that for freeing creativity from conventional forms of presentation, believing that only a line or a brush of paint unhindered by professional skills can help reveal person’s subconsciousness, in which the true reality lies. In their opinion, the drawings of amateurs

¹The Gataveckas are among them.

and children are more realistic than the art made in a realistic manner. In the long term, an automatic or random, as well as an everyday movement became relevant to many contemporary artists. Jackson Pollock, Yves Klein, Carolee Schneemann and others have developed painting and drawing with their whole bodies in various ways. Painting or drawing in their art is performative: it connects the body, the movement and the sign that is left (do you remember “graphic researchers“?), and, of course, goes beyond the frame of the painting. That is, it is already happening in real life. The film capturing the process of painting “Self-portraits-homonims” (a performance, as if a pair dancing²) demonstrates that those making the painting/being painted and the process of painting are tightly entangled together in the same time and space. In the project of the twins, the Gataveckas, this effect strengthens the author’s/model’s “homonimity” and the action they are doing together (the painting is done with a brush and a canvas at the same time using their bodies). Flat surfaces shown together with the film are definitely not paintings. Those are footprints teaming with emotions, memories and energies that cannot be shown realistically (especially since it is connected not with a single individual, but with an interaction between two of them). Well, if we began combining words differently, then there is kinetic painting, dance drawing, performative anthropometry...

Of course, the artists themselves tangle, complicate the rules presented to the viewers of the play or the game in “Self-portraits - Homonyms”. It is as if by choosing bright, pure, unrealistic colours for painting and a principle of a series (that is not necessarily long, but one that is possible to continue), they as if encourage remembering not only surrealism, but also pop art that adored life, but doubted its reality, especially numerous (self-)portraits of Andy Warhol and the models that captivated him. And they do so as if painting “warholically”, as if simply having fun.

Lolita Jablonskienė
Art critic, curator

VIDEO:

<https://www.youtube.com/watch?v=QhBwfRoLSoA>

Algirdas ir Remigijus Gataveckai

(b. 1985, Lithuania)

Website: <https://www.facebook.com/Algirdas-and-Remigijus-Gataveckas-Art-489609471062378/timeline/>

² Borthor Gataveckas also breakdance.

Gyvenimo ir kūrybinės veiklos aprašymas:

1992-2004 mokėsi Alytaus Piliakalnio vidurinėje mokykloje
1993-2004 augo Alytaus valstybiniuose vaikų globos namuose
2001-2004 mokėsi Alytaus dailės mokykloje
2004-2008 baigė monumentaliosios dailės (freskos-mozaikos) bakalauro studijų programą, VDA, Vilnius, Lietuva
2008-2010 baigė monumentaliosios dailės (freskos-mozaikos) magistrantūros studijų programą, VDA, Vilnius, Lietuva
Remigijus 2012-2015 LAMA BPO Vertinimo komisijos narys

Personalinės, grupinės parodos:

1990 Piešimo ir tapybos paroda Alytaus savaitiniame darželyje, Lietuva
2002 Piešimo ir tapybos paroda 1-ojo Alytaus viešojoje bibliotekoje, Lietuva
2003 Grupinė piešimo paroda kraštotyros muziejuje, Alytus, Lietuva
2004 Tapybos paroda „Mokomės tapyti“ Piliakalnio vidurinė mokykla, Alytus, Lietuva
2005 Grupinė studentų freskos, mozaikos ir vitražų paroda, Pasvalys, Lietuva
2006 Grupinė studentų piešimo paroda, VDA galerija, Vilnius, Lietuva
2008 Grupinė VDA absolventų geriausių darbų paroda „Meno kelės“, VDA, Vilnius
Piešimo ir įvietinto meno paroda Olandijos karalienės atvykimo į Vilnių garbei (Jos Didenybės pageidavimu), VDA Freskos- mozaikos studija, Vilnius, Lietuva
2009 Grupinė studentų paroda pastato „Titanikas“ atidarymo proga, VDA, Vilnius, Lietuva
2010 Objektų paroda „Situacija“ galerijoje „Meno niša“, Vilnius, Lietuva
2011 Atstovausiantys Lietuvai 2011/2013 m. tarptautinėje šiuolaikinio meno bienalės parodoje "JCE / JEUNE CREATION EUROPEENNE ":
2011-10-14, La Fabrique, Montrouge, Prancūzija,
2012-01-20, Klaipėdos kultūrų komunikacijų centras, Klaipėda, Lietuva,
2012-04-02 Kunsthaus, Hamburgas, Vokietija, 2012-08-26 GMB, Bratislava, Slovakija,
2012-10- 20, Zsolnay Negyed, Pėčas, Vengrija,
2013-01-12, Im Traklhaus, Salzburgas, Austrija,
2013-04-27, Amadeo-De Souza Cardoso, Amarante, Portugalija.
2012 Projekto "Poveikis" Pristatymas tarptautinėje šiuolaikinio meno mugėje 'ArtVilnius'12, Litexpo, Vilnius, Lietuva.
Grupinė Lietuvių paroda (Kaip aš čia patekau)* Tapyba Lietuvoje, ŠMC, Vilnius, Lietuva.
2013 Grupinė paroda „ЦДХ-2013. Процесс“, centriniuose dailininkų namuose, Maskva, Rusija.
Alytaus dailės mokyklos visų laikų mokytojų ir mokinių darbų paroda, skirta mokyklos 35m. jubiliejui, Alytaus miesto teatro mažosios salės fojė, Alytus, Lietuva.
Projekto „Poveikis“ paroda, Galerija XX, Panevėžys, Lietuva.
2014 Projekto „Poveikis“ paroda, Šiaulių dailės galerija, Šiauliai, Lietuva
Grupinė menų doktorantų paroda „Išsklotinė“ VDA Parodų salė Titanikas, Vilnius, Lietuva
Projekto „Poveikis“ paroda, Alytaus kraštotyros muziejus, Alytus, Lietuva
Atkurta Teodoro Kazimiero Valaičio Kkompozicija, NDG 2014-11-14 iki 02-01

2015 Paroda „Autoportretai-Homonimai“ galerijoje „Meno niša“, Vilnius, Lietuva.

Apdovanojimai ir pasiekimai:

2003 Specialus prizas konkurse „ Dzūkijos vandenys“, Alytus, Lietuva 2005 Speciali premija konkurse „ Atgimusi Lietuva“, JAV

Antroji vieta sienų tapybos konkurse LRT „Be sienų“, ši siena tapo didžiausia nutapyta siena Lietuvoje, Vilnius

2006 Antroji vieta atvirame Lietuvos breiko turnyre „ 5x5“, Vilnius , Lietuva 2008 Antroji vieta Lietuvos Futbolo olimpiniam festivalyje, Kaunas, Lietuva

2009 Pusfinalio dalyviai „ Open BALTIC Street dance Cup Challenge 2009“ Ryga, Latvija

Finalo dalyvis projekte „Lietuvos talentai“, Vilnius, Lietuva

Kūrybiškiausios sielos nominacijos laimėtojai, renginyje „Alytaus metų apdovanojimai“, Alytus, Lietuva

2010 Pirmoji vieta Lietuvos atvirajame breiko turnyre „ Breikbumas“, Alytus, Lietuva Trečioji vieta atvirame Lietuvos breiko turnyre „Top Fint 2010“, Vilnius, Lietuva Trečioji vieta atvirame Lietuvos breiko turnyre Urban Dance 7vs7, Vilnius, Lietuva Pirmoji vieta breiko turnyre Street style'10 Klaipėda, Klaipėda, Lietuva

2011 Pirmoji vieta breiko turnyre RapOlimpiada #2, Vilnius, Lietuva Pirmoji vieta breiko turnyre RapOlimpiada #3, Vilnius, Lietuva

Pirmoji vieta Lietuvos atvirajame breiko turnyre „ Break*Boom vol. 7 “, Alytus, Lietuva

Trečioji vieta "RED BULL BC ONE Cypher Baltics" Ryga, Latvija Pirmoji vieta breiko turnyre "Tebūnie Kablys" Vilnius, Lietuva Pirmoji vieta breiko turnyre STYLES & SKILLS " 2 X 2 Vilnius, Lietuva Pirmoji vieta breiko turnyre Urban Dance 7vs7, Vilnius, Lietuva

2012 Geriausias tarptautinės šiuolaikinio meno mugės 'ArtVilnius'12 menininkas (išrinktas žiūrovų), Litexpo, Vilnius, Lietuva

Geriausias tarptautinės šiuolaikinio meno mugės 'ArtVilnius'12 Lietuvos jaunasis menininkas (iki 35m.), Litexpo Vilnius, Lietuva

2013 išrinkti Metų žmonėmis ir apdovanoti „Auksinėmis plunksnomis“. Šis apdovanojimas skirtas už Alytaus vardo garsinimą respublikinėse šiuolaikinio meno parodose, jaunųjų Europos kūrėjų bienalėse, tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo projektuose, šiuolaikinio meno populiarinimą, Alytaus vaikų globos namų auklėtinių kūrybiškumo palaikymą.

Antroji vieta atvirame Lietuvos breiko turnyre Urban Dance Magic, Vilnius, Lietuva

Svarbiausi Sieninės tapybos kūriniai:

2006 „Torinas“, tapyba kartu su Jana Grinevičiūtė, Ignu Meidumi. Torinas, Italija “Gimnazija“, Adolfo Ramanausko gimnazija, Alytus, Lietuva

2007 Molbertinė tapyba „Miestas ir jo gyventojai“ Projekte „Bitės meno erdvės“ kartu su Aleksandru Vozbinu, Vilnius, Lietuva

2008 „Be pavadinimo“, Šaltinių pagrindinė mokykla, Alytus, Lietuva

2009 „Lietuva“, bendro Europos Sąjungos šalių ambasadų projekto “Sienų poezija“ dalis, Sofija, Bulgarija

2010 „Medis“, Gyvenamasis namas, Austrija „Akordai“, gyvenamasis namas, Vilkaviškis, Lietuva.

2015 Gatvės menas, „Ar tu pastebi mane?, Vilnius, Lietuva.

EN

The life and creative activities:

1992-2004 studying Alytaus Piliakalnio secondary school

1993-2004 living at Alytus State Children's Home

2001-2004 studying in Alytus Art School

2004-2008 graduated from monumental art (fresco-mosaic) Bachelor study program in VDA (Vilnius Art Academy), Lithuania. Degree acquired.

2008-2010 graduated from monumental art (fresco-mosaic) Master study program in VDA (Vilnius Art Academy), Lithuania. Degree acquired.

Remigijus 2012-2015 LAMA BPO jury member

Personal and group exhibitions:

1990 Drawing and painting exhibition in Alytus weekly kindergarten, Lithuania.

2002 Drawing and painting exhibition in Alytus 1st public library, Lithuania.

2003 Group drawing exhibition in Alytus ethnographic museum, Lithuania.

2004 Painting exhibition „Mokomės tapyti“ (Learning to paint) in Alytaus Piliakalnio secondary school, Lithuania.

2005 Fresco, mosaic and stained-glass exhibition in Pasvalys by a group of students, Lithuania.

2006 Drawing exhibition in VDA (Vilnius Art Academy) gallery in Vilnius by a group of students. Lithuania.

2008 Group exhibition „Meno Celė“ (Art Cell) – best works of the graduates from VDA (Vilnius Art Academy).

2008 The exhibition of drawing and integrated art in honor of the Queen of Netherlands visit to Vilnius (requested by Her Highness), VDA (Vilnius Art Academy) fresco-mosaic studio, Vilnius, Lithuania.

2009 Exhibition by a group of students for the opening of a new building „Titanikas“. VDA, Vilnius, Lithuania.

2010 Objects exhibition „Situacija“ („Situation“) in the „Meno niša“ gallery, Vilnius, Lithuania.

2011 be represented Lithuania in 2011/2013 year. The exhibition international contemporary art biennial JCE / JEUNE CREATION EUROPEENNE:

2011-10-14, La Fabrique, Montrouge, France,

2012-01-20 Klaipėda Culture Communication Centre, Klaipėda, Lithuania,

2012-04-02 Kunsthaus, Hamburg, Germany 2012-08-26 GMB, Bratislava, Slovakia,

2012-10 - 20 negyed Zsolnay, Pécs, Hungary,

2013-01-12, Im Traklhaus, Salzburg, Austria

2013-04-27, Amadeo de Souza-Cardoso, Amarante, Portugal.

2012 Project "Impact", a contemporary art fair 'ArtVilnius'12, LITEXPO, Vilnius, Lithuania.

Group Lithuanian Exhibition (How I got here) * Painting Lithuania, Contemporary Art Centre, Vilnius, Lithuania.

2013 Group exhibition,, ЦДХ-2013th Процесс, the central house of artists, Moscow, Russia.

Alytus Art School of all time teacher and student work exhibition dedicated to the school's 35m. anniversary, Alytus City Theatre Small Hall foyer, Alytus, Lithuania.

Project,, Impact "exhibition, Gallery XX, Panevezys, Lithuania.

2014,, Project Impact "exhibition, Art Gallery of Siauliai, Siauliai, Lithuania

Group art exhibition doctoral,, Blank "VDA Titanic Exhibition Hall, Vilnius, Lithuania

Project,, Impact "exhibition, Alytus Regional muziejus, Alytus, Lithuania

Algirdas and Remigijus restored Teodoro Kazimieras Valaitis composition, NDG 2014-11-14 till

02-01

2015 Exhibition of „Self-portraits-homonyms" gallery "Art niche", Vilnius, Lithuania.

Awards and achievements:

2003 Special Prize in a competition „Dzūkijos vandenys“, Alytus, Lithuania.

2005 Special Award in a competition „Atgimusi Lietuva“, USA.

2005 The Second Place in LRT walls art painting competition „Be sienų“ (Without walls), Vilnius, Lithuania. This wall became the biggest art painted wall in the country.

2006 The Second place in Lithuania Open Break dance tournament „5x5“, Vilnius, Lithuania.

2008 The Second place in Lithuania Olympic Football festival, Kaunas, Lithuania.

2009 Semifinal participants in „Open BALTIC Street dance Cup Challenge 2009“ Riga, Latvia.

2009 Final participants in Lithuania's got talent TV Project, Vilnius, Lithuania.

2009 Winners of The Most Creative Soul nomination in „Alytaus metų apdovanojimai“ (Alytus awards of the year) event, Alytus, Lithuania

2010 The first place in Lithuania Open Break dance tournament „BreakBum“, Alytus, Lithuania.

2010 The third place in Lithuania Open Break dance tournament „Top Fint 2010“, Vilnius, Lithuania.

2010 The third place in Lithuania Open Break dance tournament „Urban Dance 7vs7“, Vilnius, Lithuania.

2010 The first place in a Break dance tournament „Street style'10 Klaipėda“, Klaipėda, Lithuania.

2011 The first place in a Break dance tournament „RapOlimpiada #2“, Vilnius, Lithuania.

2011 The first place in a Break dance tournament „RapOlimpiada #3“, Vilnius, Lithuania.

2012 Best International Contemporary Art Fair 'ArtVilnius'12 artist (elected by the audience), Litexpo, Vilnius, Lithuania

The best international contemporary art fair 'ArtVilnius'12 young Lithuanian artist (under 35m). Litexpo Vilnius, Lithuania

The most important paintings on the walls:

2006 „Torinas“, painting with Jana Grinevičiūtė, Ignas Meidus. Torino, Italy.

2006 „Gimnazija“ (Gymnasium) Adolfo Ramanausko gymnasium in Alytus. Lithuania.

2007 Easel painting „Miestas ir jo gyventojai“ (City and its citizens) in the Project „Bitės meno erdvės“ with Aleksandras Vozbinas, Vilnius, Lithuania.

2008 „Be pavadinimo“ (Without a title) Šaltinių secondary school in Alytus, Lithuania.

2009 "Lithuania" - a part of a joint project "Wall poetry" by the embassies of the EU countries, Sofia, Bulgaria.

2010 „Medis“ (Tree) in the dwelling-house in Austria. 2010 „Akordai“ (Chords) in the dwelling-house in Vilkaviškis, Lithuania.

2015 Street art „Did you observes me?“ , Vilnius, Lithuania.